

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **T. M.**, zastoupený Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 19. 10. 2018, č. j. 41 A 40/2017 – 29,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 10. 2018, č. j. 41 A 40/2017 – 29, **se ruší.**
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 24. 7. 2017, č. j. JMK 106686/2017, **se ruší a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 18 200 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce Mgr. Václava Voříška, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 7. 2017, č. j. JMK 106686/2017, zamítl blanketní odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravně správních agend, ze dne 19. 4. 2017, č. j. ODSČ-62130/17-41, kterým byl žalobce shledán vinným ze spáchání dvou správních deliktů (nyní přestupků) dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v relevantním znění (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterých se

měl dopustit tím, že porušil povinnost stanovenou v § 10 téhož zákona, když jako provozovatel vozidla tov. zn. Daewoo, RZ X, nezajistil, aby byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích dle zákona o silničním provozu, přičemž porušení pravidel silničního provozu neznámým řidičem uvedeného vozidla spočívala v obou případech v neoprávněném zastavení, které bylo správním orgánem v prvním případě kvalifikováno jako porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a v druhém případě jako porušení povinnosti dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, přičemž oba tyto skutky měly dle správního orgánu prvního stupně znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. V prvním případě bylo popsání jednání zjištěno dne 19. 11. 2015 v 9:14 hod. v Brně na pozemní komunikaci v ulici Holandská u č. o. 4, ve druhém případě pak dne 10. 2. 2016 v 10:33 hod. v Brně na pozemní komunikaci v ulici Pražákova u č. o. 68. Za uvedené správní delikty byla žalobci dle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu ve spojení s § 125c odst. 4 písm. f) téhož zákona, ve znění účinném do 19. 2. 2016, uložena pokuta ve výši 2000 Kč a dále dle § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Brně, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl. Dospěl k závěru, že z výroků rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zřejmé, na základě jakých zákonných ustanovení bylo rozhodováno a o jaké delikty se jednalo; nevznikla žádná pochybnost o tom, jakých porušení zákona se žalobce dopustil. Ve výrocích prvostupňového rozhodnutí sice chybí odkaz na konkrétní odstavec § 10 zákona o silničním provozu, tento odkaz je však vyjádřen doslovným zněním daného odstavce, které nelze zaměnit s textací jiného odstavce téhož ustanovení, žalobce tedy nemůže mít pochyby o právní kvalifikaci předmětných skutků. V obou výrocích prvostupňového rozhodnutí je uvedena právní norma, která byla řidičem vozidla žalobce porušena, i právní norma, podle níž by mohl být sankcionován. Zároveň jsou kromě právní kvalifikace předmětného jednání ve výrocích popsány místo, čas a způsob spáchání deliktů a v odůvodnění jsou podrobně rozvedeny důvody na to navazující.

[3] Za nedůvodnou považoval krajský soud rovněž námitku nedostatečného vymezení skutku ve výroku I. prvostupňového rozhodnutí. Podle krajského soudu je z něho patrný popis skutku uvedením místa, dne, času a způsobu jeho spáchání. Jakkoliv si lze představit preciznější formulaci skutkového děje, je jeho popis dostatečně konkrétní na to, aby předmětný skutek nemohl být zaměněn s jiným.

[4] Ani námitku, podle níž v době rozhodování žalovaného již neexistovala skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla, neshledal krajský soud důvodnou, neboť porovnáním dosavadní a nové právní úpravy dospěl k závěru, že nová právní úprava převzala skutkovou podstatu porušení povinnosti provozovatele vozidla, přičemž pouze terminologicky upravila pojmosloví tak, že jiné správní delikty jsou nyní považovány za přestupky. Vzhledem k tomu, že nová právní úprava je shodná s dosavadní jak formulací skutkové podstaty, tak stanovenou sankcí, neshledal krajský soud s odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 – 46, publ. pod č. 3528/2017 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího

pokračování

správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz), a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 – 27, důvod neaplikovat přechodná ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“).

[5] Dále krajský soud odmítl argumentaci žalobce, podle níž měly správní orgány zkoumat mimo jiné zavinění žalobce, neboť objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za spáchání přestupku byla do zákona o silničním provozu zavedena až novelou č. 183/2017 Sb., která podle názoru žalobce nabyla účinnosti až dne 13. 7. 2017, v mezidobí od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 bylo tedy znakem skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu i zavinění, uvedená úprava tak byla pro žalobce příznivější, přičemž správní orgány zavinění nezkovaly. Podle krajského soudu byl sice zákon č. 183/2017 Sb. vyhlášen až dne 28. 6. 2017, nicméně legisvakční lhůta tohoto právního předpisu byla v souladu s § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů, zkrácena tak, že uvedený zákon nabyl účinnosti dne 1. 7. 2017, tedy spolu se zákonem o odpovědnosti za přestupky. Krajský soud tedy uzavřel, že odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2017, i odpovědnost za přestupek provozovatele vozidla dle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu, ve znění účinném od 1. 7. 2017, je koncipována jako objektivní a pozdější úprava nebyla pro žalobce v žádném směru výhodnější a není tedy důvod ji v předmětném případě aplikovat. S ohledem na uvedené krajský soud odmítl i argumentaci žalobce, podle níž předmětný správní delikt nezavinil.

[6] Jako nedůvodnou vyhodnotil krajský soud i námitku žalobce, podle níž jeho odpovědnost za první z předmětných deliktů zanikla, neboť správní orgány měly aplikovat ustanovení o zániku odpovědnosti za dané delikty dle zákona o odpovědnosti za přestupky, která má být pro žalobce i v daném ohledu výhodnější. Žalobce v této souvislosti namítal, že dle § 30 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky činí promlčecí doba, jejímž uplynutím zaniká dle § 29 písm. a) téhož zákona odpovědnost za přestupek, jeden rok, takže odpovědnost za první z deliktů žalobce, který byl spáchán dne 19. 11. 2015, zanikla již před zahájením správního řízení, k němuž došlo až dne 31. 1. 2017. Podle krajského soudu se ovšem zmiňovaná ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupek v nyní posuzované věci neuplatní, neboť otázku zániku odpovědnosti za dané delikty je třeba posuzovat pouze porovnáním dřívějšího a nového znění zákona o silničním provozu, přičemž podle dosavadního znění (§ 125e odst. 3 a 5) odpovědnost za správní delikt zanikla, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán, zatímco nové znění zákona o silničním provozu žádnou lhůtu pro zánik odpovědnosti provozovatele vozidla nestanoví. Tento svůj závěr krajský soud analogicky odvodil z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2017, který blíže nespecifikoval, dle data rozhodnutí a citace uvedené krajským soudem se však jednalo o rozsudek ze dne 2. 10. 2017, č. j. 3 As 266/2016 – 28. Krajský soud dále upozornil na to, že dle § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (ve znění účinném do 25. 2. 2020 – pozn. NSS) se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt ode dne nabytí účinnosti tohoto

zákonu nepoužijí; odpovědnost za přešůpek a dosavadní jiný správni delikt však nezanične dřive, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnosti došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Dále krajský soud uvedl, že nová právní úprava není pro žalobce příznivější ani z toho důvodu, že doba, po kterou lze čin stíhat, nepatří mezi aspekty, které jsou zkoumány při hodnocení, která právní úprava je pro pachatele příznivější. K zániku odpovědnosti za dané správni delikty tedy dle krajského soudu nedošlo, neboť správni řízení bylo zahájeno dne 31. 1. 2017, tedy ve lhůtě dvou let ode dne, kdy se správni orgán o spáchání správniho deliktu (i staršího z nich – pozn. NSS) dozvěděl.

[7] Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, podle níž se žalovaný nezabýval tím, zda jsou splněny podmínky pro mimořádné snížení výměry pokuty dle § 44 zákona o odpovědnosti za přešůpky. Krajský soud dospěl k závěru, že se jedná toliko o procesní ustanovení. Vzhledem k tomu, že zákon o odpovědnosti za přešůpky blíže nespecifikuje podmínky jeho aplikace, vycházel krajský soud analogicky z trestněprávní úpravy, neboť mimořádné snížení výměry pokuty je určitou obdobou mimořádného snížení trestu odnětí svobody dle § 58 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Podmínky pro uplatnění § 44 zákona o odpovědnosti za přešůpky nelze podle krajského soudu považovat za polehčující okolnosti, a proto správni orgán neměl povinnost v rámci odůvodnění svého rozhodnutí sdělovat, že takové okolnosti neshledal. Dále krajský soud dodal, že ani sám žalobce žádné takové důvody v odvolání neuvedl, a proto ani žalovaný nebyl povinen se s nimi vypořádávat.

[8] V závěru rozsudku krajský soud s odkazem na usnesení Nejvyššího správniho soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 118/2017 – 145, a rozsudek Nejvyššího správniho soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 Ans 5/2012 – 29, odmítl vyhovět požadavku zástupce žalobce na anonymizaci údajů o jeho osobě při zveřejnění anonymizované verze rozhodnutí krajského soudu.

II.

Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného a další podání žalobce

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) blanketní kasační stížnost, kterou na výzvu Nejvyššího správniho soudu doplnil tak, že v první řadě setrval na své žalobní argumentaci, podle níž správni orgán prvního stupně ve výroku I. svého rozhodnutí dostatečně neidentifikoval, za porušení jaké právní povinnosti byl stěžovatel potrestán. Správni orgán prvního stupně (ve vztahu k prvnímu správniho deliktu – pozn. NSS) toliko konstatoval, že stěžovatel porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, který však má blanketní dispozici a neodkazuje tak na žádnou konkrétní povinnost, kterou by stěžovatel mohl porušit. Stěžovateli je kladeno za vinu neoprávněné zastavení, nicméně uvedené ustanovení o zastavení vůbec nepojednává. Ať již je uvedené ustanovení blanketní, či nikoliv, jak uvedl krajský soud, nestanoví žádnou konkrétní právní povinnost ve vztahu k zastavení, nelze tedy přezkoumat, zda jednání, které je stěžovateli ve výroku I. rozhodnutí prvního stupně kladeno za vinu, skutečně představovalo porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Závěr prezentovaný krajským soudem by vedl k tomu, že v případě porušení jakékoliv značky, dopravního zařízení či akustického signálu by stačilo odkázat pouze na § 4 písm. c) zákona o silničním

pokračování

provozu, stejnou logickou úvahou lze dojít k závěru, že v případě porušení jakékoliv povinnosti stanovené uvedeným zákonem postačí odkaz na jeho § 4 písm. b), i když neoprávněné zastavení bude obvykle porušením § 25 či § 27 zákona o silničním provozu. S takovým závěrem stěžovatel nesouhlasí. Správní orgán musí odkázat na právní normu, nebo souhrn norem tak, aby z nich konkrétně vyplývalo, jaká povinnost byla porušena. Skutečnost, že jsou ve výroku rozhodnutí popsány místo a čas spáchání skutku, nesouvisí s tím, zda je jednání vůbec protiprávní a zda bylo právně kvalifikováno. Způsob spáchání skutku potom dle stěžovatele ve výroku prvostupňového rozhodnutí absentuje zcela (viz dále).

[10] Stěžovatel dále namítá, že správní orgán prvního stupně ve výroku I. svého rozhodnutí dostatečně nepopsal protiprávní jednání stěžovatele, když pouze konstatoval, že došlo „k neoprávněnému zastavení“, což lze vykládat tak, že stěžovatel zastavil na přechodu, v křižovatce, či dalšími možnými způsoby. Skutkový popis situace zde tedy zcela chybí, výrok obsahuje pouze právní závěr, že se jednalo po právní stránce o neoprávněné zastavení. Závěr krajského soudu, podle něhož výrok obsahuje popis způsobu spáchání skutku, je nesprávný, způsob spáchání skutku je přitom povinnou náležitostí výroku rozhodnutí o spáchání správního deliktu. Skutek musí být ve výroku vymezen dostatečně konkrétně nejen kvůli jeho jasnému odlišení od jiných jednání, jak uvádí krajský soud, nýbrž i proto, aby osoba obviněná z přestupku věděla, co je jí kladeno za vinu, a aby byl předmětný výrok přezkoumatelný. Na nedostatečnost popisu jednání poukázal nedopatřením i krajský soud, když uvedl, že bylo konkretizováno, že se jednalo o zastavení vozidla. Dle § 2 písm. p) zákona o silničním provozu přitom „*zastavit vozidlo znamená přerušit jízdu z důvodu nezávislého na vůli řidiče*“, takové jednání však není protiprávní. Závěrem stěžovatel odkázal na rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 26. 9. 2018, č. j. 29 A 169/2016 – 37, a ze dne 27. 4. 2017, č. j. 29 A 112/2015 – 33, které obsáhle citoval.

[11] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti pouze navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost a odkázal na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a svého rozhodnutí, na své vyjádření k žalobě a na rozsudek krajského soudu.

[12] Dne 28. 2. 2019 doručil stěžovatel Nejvyššímu správnímu soudu dvě podání, první nadepsané „Doplnění kasační argumentace“ a druhé „Doplnění argumentace žalobcem v řízení o kasační stížnosti“. Po obsahové stránce jsou obě podání totožná s tím, že ve druhém z nich je k věcné argumentaci navíc připojen rozsáhle odůvodněný nesouhlas se zveřejněním údajů o stěžovateli a zejména o jeho zástupci v souvislosti s publikací rozhodnutí krajského soudu i Nejvyššího správního soudu v posuzované věci prostřednictvím webových stránek Nejvyššího správního soudu.

[13] Uvedená podání byla zdejšímu soudu doručena dlouho po uplynutí měsíční lhůty k doplnění původně blanketní kasační stížnosti, takže uplatněnou stížní námitku, jak připouští i sám stěžovatel, je třeba v souladu s § 106 odst. 3 s. ř. s. hodnotit jako opožděnou. Ovšem vzhledem k tomu, že stěžovatel takto vznáší námitku zániku odpovědnosti za první z předmětných správních deliktů, k němuž by byl Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti, je na místě zde argumentaci stěžovatele stručně shrnout.

[14] Stěžovatel namítá, že na předmětnou věc měla být v souladu s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny základních práv a svobod uplatněna již zmiňovaná ustanovení o zániku odpovědnosti za přestupek dle zákona o odpovědnosti za přestupky. Předmětné správní delikty sice byly spáchány přede dnem nabytí účinnosti uvedeného zákona, nicméně vzhledem k tomu, že o nich k tomuto dni nebylo rozhodnuto, bylo na místě užít tuto novější právní úpravu, která je pro stěžovatele dle jeho názoru příznivější. Stěžovateli je známa druhá věta § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle níž zánik odpovědnosti za přestupek dle nové právní úpravy nemůže nastat dříve, než by uplynula prekluzivní lhůta dle dosavadní právní úpravy, podle stěžovatele je však toto ustanovení rozporné s čl. 40 odst. 6 druhou větou Listiny, která vyžaduje, aby trestnost činu byla posuzována podle pozdější právní úpravy, je-li to pro pachatele příznivější. Jak přitom potvrdil i Ústavní soud v nálezu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, kterým byla zrušena první věta § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, pod pojem „*trestnost*“ spadá i otázka zániku odpovědnosti za přestupek. Dále stěžovatel zdůraznil, že na věc nelze dle již uvedeného nálezu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, vztáhnout závěry obsažené v nálezu Ústavního soudu ze dne 21. 12. 1993, sp. zn. Pl. ÚS 19/93. Závěrem stěžovatel poukázal na to, že se krajský soud s předestřenou argumentací neztotožnil, přičemž citoval blíže neidentifikovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2017, autenticitu citace tak stěžovatel nemohl ověřit. Pokud by však takový rozsudek existoval, bylo by nutno jej považovat za překonaný již uvedeným nálezem Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19.

[15] V dalším podání ze dne 24. 6. 2020 stěžovatel poukázal na nový nález Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, jímž Ústavní soud zrušil rovněž zbylou část (původně větu druhou) § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, a to pro její rozpor s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny základních práv a svobod. V nyní posuzovaném případě je dle stěžovatele zřejmé, že odpovědnost za první delikt by podle nové právní úpravy zanikla, tato úprava je tak pro stěžovatele příznivější a jejímu použití nemůže vzhledem k uvedenému nálezu Ústavního soudu bránit ani Ústavním soudem zrušené ustanovení. Stěžovatel tedy opětovně dochází k závěru, že odpovědnost za první delikt zanikla, k čemuž jsou správní soudy povinny přihlížet i bez včasné uplatněné námitky z úřední povinnosti.

[16] K těmto doplněním kasační argumentace se žalovaný nevyjádřil.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského

pokračování

soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je opodstatněná právě ve vztahu k námitce zániku odpovědnosti za první delikt stěžovatele, která sice byla uplatněna opožděně, avšak zároveň, jak již bylo vysvětleno, představuje důvod, k němuž musí Nejvyšší správní soud přihlížet z úřední povinnosti.

[19] Dle čl. 40 odst. 6 Listiny „[t]restnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“.

[20] Dle § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, v původním znění, „[u]stanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“.

[21] První věta citovaného ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky byla zrušena již zmiňovaným nálezem Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, pro rozpor s čl. 40 odst. 6 Listiny, neboť porušovala zákaz retroaktivity trestněprávních norem stanovený v první větě tohoto článku. Ústavností druhé věty citovaného ustanovení se Ústavní soud v uvedeném nálezu nezabýval, neboť nebyla napadena návrhem na její zrušení. Ústavní soud ovšem též konstatoval, že druhá věta citovaného ustanovení není na jeho větě první závislá tak, že by jejím zrušením pozbyla významu.

[22] V nyní posuzované věci však stěžovatel namítá (byť opožděně) právě protiústavnost druhé věty citovaného ustanovení, neboť má bránit použití právní úpravy pro něj příznivější, kterou má být v jeho věci z hlediska podmínek zániku odpovědnosti za první delikt právě právní úprava účinná od 1. 7. 2017. Jak upozornil stěžovatel, uvedenou otázkou se Ústavní soud (na základě návrhu předloženého Krajským soudem v Praze dle čl. 95 odst. 2 Ústavy ČR ve skutkově i právně srovnatelné věci) zabýval v recentním nálezu ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, kterým předmětné ustanovení zrušil s účinností ke dni vyhlášení citovaného nálezu pro rozpor s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny. Ústavní soud přitom v tomto svém plenárním nálezu (jeho většinovém stanovisku) konstatoval:

„19. Již v minulosti Ústavní soud dovodil, že čl. 40 odst. 6 Listiny dopadá i na správní trestání, viz nálezy ze dne 13. 6. 2002 sp. zn. III. ÚS 611/01 (N 75/26 SbNU 253) a ze dne 11. 7. 2007 sp. zn. II. ÚS 192/05 (N 110/46 SbNU 11). Shodně se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2004 č. j. 6 A 126/2002 - 27 (č. 461/2005 Sb. NSS) - rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na <http://www.nssoud.cz>.

20. Podle čl. 89 odst. 2 Ústavy jsou vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu závazná pro všechny orgány i osoby. Ústavní soud dává konstantně najevo, že tento příkaz se vztahuje i na něj samotného [srov. např. nálezy ze dne 12. 6. 1997 sp. zn. IV. ÚS 197/96 (N 118/6 SbNU 353)].

21. V této souvislosti je významné, že v již uvedeném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19, kterým bylo zrušeno ustanovení § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky, se Ústavní soud zabýval výkladem pojmu „trestnost“ v čl. 40 odst. 6 věty první Listiny. Dospěl zde k závěru, že v základu institutu promlčení trestní odpovědnosti či odpovědnosti za přestupek leží myšlenka, že uplynutím času slábně, až docela zanikne potřeba trestněprávní reakce na čin jak z hlediska generální prevence, tak z hlediska individuální. Nová právní úprava, která může způsobit, že k promlčení dojde až po delším čase v porovnání s úpravou předchozí, v sobě nutně nese náhled, že zákonodárce nově pojímá spáchaný čin závažněji, stanovil-li úpravu, která umožní zánik trestnosti uplynutím delšího časového úseku v porovnání s předchozí úpravou. Ústavní předpisy obecně nekladou překážku zpřísnění trestnosti, jde-li stále o úpravu trestu přiměřenou spáchanému činu. Může se tak dít jen pro činy spáchané po účinnosti úpravy, jež přinesla zpřísnění trestnosti, nikoli pro činy spáchané před její účinností. Ustanovení čl. 40 odst. 6 věta první Listiny dopadá na každou úpravu, která přináší prostřednictvím úpravy promlčení trestní odpovědnosti či odpovědnosti za přestupek zpřísnění trestnosti. V uvedeném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 tak byl vyjádřen právní názor, podle kterého § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky přikazuje užít úpravu promlčení odpovědnosti za přestupky podle zákona o odpovědnosti za přestupky i na činy spáchané před účinností tohoto zákona, neboť úprava promlčení odpovědnosti za přestupek tvoří součást vymezení trestnosti ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny, s nímž byla v tehdejší věci napadená zákonná úprava v rozporu, jelikož vede k užití pozdější úpravy trestnosti, která je v neprospěch obviněného. Z tohoto důvodu Ústavní soud § 112 odst. 2 větu první zákona o odpovědnosti za přestupky zrušil pro jeho rozpor s čl. 40 odst. 6 větou první Listiny. S tímto zrušeným ustanovením úzce související nyní napadené ustanovení § 112 odst. 2 věty druhé zákona o odpovědnosti za přestupky Ústavní soud posoudit z hlediska jeho ústavní konformity nemohl, neboť byl vázán petitem tehdejšího návrhu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/19.

22. Již v minulosti Ústavní soud též dovodil [srov. např. nález ze dne 22. 1. 2001 sp. zn. IV. ÚS 158/2000 (N 12/21 SbNU 91)], že podle čl. 40 odst. 6 Listiny se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchan. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. Rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky, zda použití pozdějšího zákona by bylo pro pachatele příznivější, je celkový výsledek z hlediska trestnosti, jehož by bylo při aplikaci toho či onoho zákona dosaženo, s přihlédnutím ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nového právního předpisu je tedy pro pachatele příznivější tehdy, jestliže jeho ustanovení posuzována jako celek skýtají výsledek příznivější než právo dřívější.

23. Je zřejmé, že v nyní posuzované věci, a v typově obdobných věcech, týkajících se (nejen) zániku odpovědnosti za správní delikt podle zákona o silničním provozu ve vazbě na novou právní úpravu v zákoně o odpovědnosti za přestupky, může nastat situace, že odpovědnost za správní delikt by podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním napadeného rozhodnutí, tedy že správní delikt by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. V uvedeném případě je tedy nová právní úprava upravená v zákoně o odpovědnosti za přestupky posuzovaná jako celek, nesporně pro žalobce příznivější než předchozí právní úprava upravená v zákoně o silničním provozu (srov. též sub 5 až 7). Přechodné ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 však výslovně ukládá, aby byla aplikována pro pachatele méně příznivá právní úprava. Proto bude třeba vždy v každém konkrétním případě srovnat právní úpravu přestupkového práva účinnou do

pokračování

30. 6. 2017, a to nejen podle § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky, nýbrž i úpravy speciálních promlčecích dob ve zvláštních zákonech (viz zejména tzv. změnový zákon č. 183/2017 Sb.) a podle obecných pravidel § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky určit, která úprava je pro pachatele (nyní) přestupku spáchaného do 30. 6. 2017 příznivější.

24. Z výše uvedeného plyne, že dospěl-li Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 k právnímu názoru, podle kterého je úprava zániku přestupkové odpovědnosti součástí „trestnosti“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny (v podrobnostech srov. právní závěry uvedené v citovaném nálezu), nelze mít z důvodů výše uvedených pochyb o tom, že aplikace § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (ve znění uvedeného nálezu) může vést rovněž ke zhoršení postavení pachatele. Jinak řečeno, k porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny dojde i tehdy, když by pachatel byl potrestán za spáchání přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. Ústavní soud proto uzavírá, že § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny.“ (důraz doplněn Nejvyšším správním soudem)

[23] V uvedeném nálezu tedy Ústavní soud opětovně potvrdil, že čl. 40 odst. 6 Listiny dopadá i na správní trestání, přičemž pojem „trestnost“ ve smyslu citovaného ustanovení zahrnuje i institut zániku odpovědnosti za správní delikt (přestupek) uplynutím prekluzivní, resp., dle nového zákona o odpovědnosti za přestupky, promlčecí doby (a i v tomto ohledu byl závěr krajského soudu nesprávný, byť odpovídal minoritnímu odlišnému stanovisku některých soudců Ústavního soudu připojenému k oběma zmiňovaným plenárním nálezům), a zároveň konstatoval, že původní věta druhá § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky bránila použití pro pachatele deliktu v daném ohledu příznivější právní úpravy, tedy uplatnění principu retroaktivity ve prospěch pachatele dle čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny, a nemůže tedy pro tento rozpor s ústavním pořádkem obstát.

[24] Jak konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 26. 5. 2016, č. j. 9 As 127/2015 – 68, obecné soudy nejsou v souladu s čl. 89 odst. 2 Ústavy oprávněny se odchýlit od nálezu Ústavního soudu, kterým byl zrušen zákon nebo jeho část podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy. Ačkoliv Ústavní soud zrušil druhou větu § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, v původním znění, až v průběhu řízení o kasační stížnosti, a to s účinností *ex nunc*, musel se Nejvyšší správní soud v souladu s uvedenou ustálenou judikaturou řídit závěrem Ústavního soudu o rozpornosti předmětného ustanovení s ústavním pořádkem i v nyní posuzovaném případě, přestože bylo toto ustanovení žalovaným a krajským soudem aplikováno před vydáním citovaného nálezu Ústavního soudu.

[25] Je tedy zřejmé, že § 112 odst. 2 zákona o přestupcích nemůže být ani v nyní posuzované věci použit a nemůže bránit případnému uplatnění pozdější právní úpravy, pokud by byla pro stěžovatele příznivější, než právní úprava účinná v době spáchání předmětných deliktů. Jak již přitom bylo konstatováno, otázku, která z právních úprav (zda ta účinná v době spáchání deliktu, či ta účinná v době rozhodování správního orgánu) je pro pachatele příznivější, je třeba hodnotit komplexně, z hlediska celkového výsledku

pro pachatele, nikoliv jen ve vztahu k jejich jednotlivým ustanovením. I v tomto ohledu je tedy nutno považovat za nesprávný závěr krajského soudu, podle něhož je třeba porovnávat pouze lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikt, resp. přestupek stanovené zákonem o silničním provozu. Odkaz na již uvedený rozsudek ze dne 2. 10. 2017, č. j. 3 As 266/2016 – 28, je zde nepřipadný, neboť v něm se Nejvyšší správní soud zabýval jinou otázkou, konkrétně tím, zda a příp. jaké lhůty stanovil zákon k zániku odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu v situaci, kdy zákonodárce v § 125e odst. 5 tohoto zákona, ve znění účinném do 6. 11. 2014, uvedl zjevně chybný odkaz na § 125d tohoto zákona namísto § 125f, takže bylo sporné, zda se prekluzivní lhůty stanovené v § 125e odst. 3 tohoto zákona vztahují i na tyto osoby (k tomu srov. též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2019, č. j. 10 As 2/2018 - 31, publ. pod č. 3896/2019 Sb. NSS). Tato otázka se však netýká nyní posuzované věci.

[26] Dle právní úpravy účinné v době spáchání předmětného deliktu, tedy dle § 125e odst. 3 a 5 zákona o silničním provozu, v tehdy účinném znění, odpovědnost za správní delikt zanikala, jestliže o něm správní orgán nezačal řízení do dvou let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do čtyř let ode dne, kdy byl spáchán. Vzhledem k tomu, že první z předmětných správních deliktů byl spáchán dne 19. 11. 2015, přičemž správní řízení bylo zahájeno dne 31. 1. 2017, lze mít za to, že k uplynutí ani jedné z uvedených prekluzivních lhůt dle tehdy účinné právní úpravy nedošlo.

[27] Ovšem dle právní úpravy účinné ke dni rozhodování žalovaného (od 1. 7. 2017) zaniká odpovědnost za přestupek v souladu s § 29 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 30 písm. a) a § 31 odst. 1 téhož zákona uplynutím promlčecí doby, která činí 1 rok a počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku. Vzhledem k výše popsanému časovému průběhu věci lze konstatovat, že v případě aplikace této pozdější právní úpravy by došlo k zániku odpovědnosti za první z deliktů již dne 20. 11. 2016, tedy dříve, než bylo zahájeno předmětné správní řízení, tato právní úprava je tedy pro stěžovatele příznivější než právní úprava účinná v době spáchání deliktu a musí být tedy v souladu čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny a § 112 odst. 1 větou druhou zákona o odpovědnosti za přestupky na jeho případ použita. Naopak, druhý delikt byl spáchán až dne 10. 2. 2016, tudíž i ve vztahu k pozdější právní úpravě bylo správní řízení o tomto deliktu dne 31. 1. 2017 zahájeno včas; tato úprava tedy není z uvedeného hlediska pro stěžovatele příznivější, přičemž jiný příznivější důsledek nové právní úpravy pro svůj případ stěžovatel v kasační stížnosti nenamítal.

[28] Lze tedy uzavřít, že odpovědnost za první delikt stěžovatele zanikla a výrok I. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je tudíž nezákonný, zatímco ohledně druhého deliktu, resp. výroku II. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, takový závěr přijmout nelze a stěžovatel to ani netvrdil.

[29] Pokud jde o kasační námitky vztahující se k nedostatečnému vymezení skutku ve výrokové části prvostupňového správního rozhodnutí a právní kvalifikaci jednání stěžovatele, směřoval je stěžovatel primárně k výroku I. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které však v každém případě nemůže obstát z jiného důvodu, vyloženého výše, proto by nemělo ani pro další správní řízení v této věci žádný smysl, aby se ve vztahu

pokračování

k tomu výroku, resp. prvnímu deliktu připisovanému stěžovateli, Nejvyšší správní soud dále zabýval uvedenými námitkami. Pouze pro případ, že by stěžovatel tyto své námitky hodlal vztáhnout rovněž na druhý delikt, resp. na výrok II. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, konstatuje Nejvyšší správní soud následující.

[30] Nejvyšší správní soud ve svém nedávném rozsudku ze dne 6. 3. 2020, č. j. 5 As 9/2019 – 41, připomněl, že „smyslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí, kterým je obviněný uznán vinným ze spáchání přestupku (správního deliktu), je, aby jeho jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním a aby byly řádně vymezeny rozhodné okolnosti z hlediska posouzení překážky litispendence, dodržení zásady ne bis in idem, překážky věci rozhodnuté, z hlediska vymezení okruhu dokazování a pro zajištění práva na obhajobu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2015, č. j. 9 As 214/2014 – 48, či ze dne 25. 6. 2015, č. j. 9 As 290/2014 – 53). Otázkou vymezení skutku, jakož i obsahovými náležitostmi výrokové části správního rozhodnutí se zabýval rovněž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 – 73, jakož i v usnesení ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016 – 46 (...). Z citované judikatury přitom vyplývá, že identifikace skutku slouží především k vědomosti pachatele o tom, čeho se měl dopustit a za jaké jednání je sankcionován; řádně formulovaný výrok – v něm na prvním místě konkrétní popis skutku je nezastupitelnou částí rozhodnutí, přitom pouze z něj lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaká opatření či sankce byly uloženy; pouze porovnáním výroku lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoliv odůvodnění) může být vynucen správní exekucí apod. Byť v posledně uvedeném rozhodnutí se rozšířený senát zabýval otázkou přesnosti a podrobnosti právní kvalifikace skutku, je nepochybné, že obdobnou logiku stran jednoznačnosti a přesnosti je třeba vztáhnout též na požadavek na popis samotného skutku. Pachatel deliktu musí především vědět nejen to, jak jeho jednání správní orgán právně kvalifikuje, ale též to, za jaké jednání (ve smyslu popisu relevantního skutku) je trestán“.

[31] Není tedy pochyb o tom, že výrok je klíčovou částí rozhodnutí, na kterou musí být kladeny vysoké formální požadavky. Z výroku II. prvostupňového rozhodnutí je jasně patrné, kdy (dne 10. 2. 2016 v 10:33 hodin), kde (v Brně na ulici Pražákova u č. o. 68) a porušením které povinnosti uložené zákonem došlo ke spáchání přestupku řidičem vozidla, jehož je stěžovatel provozovatelem. Výraz „zastavení“ je použit nikoliv pro právní kvalifikaci předmětného jednání, jak naznačuje stěžovatel, nýbrž pro jeho skutkový popis. Byť Nejvyšší správní soud souhlasí s tím, že popis způsobu spáchání i tohoto deliktu by mohl být přesnější a podrobnější, považuje ho Nejvyšší správní soud za dostatečně určitý za situace, kdy je dále konkretizován v odůvodnění daného rozhodnutí. Z něho je zcela zřejmé, že u druhého správního deliktu řidič specifikovaného vozidla stěžovatele zastavil v blízkosti křižovatky, čímž porušil § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, podle kterého řidič nesmí zastavit a stát na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před a za hranicí křižovatky.

[32] Jak již bylo řečeno, nejen čas, ale i místo spáchání druhého deliktu bylo i ve výrokové části rozhodnutí jednoznačně vymezeno, a to přesnou adresou, přičemž existence křižovatky v označeném místě byla prokázána. Vozidlo stěžovatele prokazatelně v uvedený čas stálo v blízkosti křižovatky. Tyto skutečnosti jsou jasně seznatelné z kombinace prvotního záznamu policie o spáchání přestupku, kde byla zaznamenána konkrétní adresa místa spáchání přestupku, a z pořízených fotografií, z nichž lze seznat

přesné místo, kde vozidlo stěžovatele stálo, včetně toho, že se v daném místě nachází křižovatka (podobu okolí místa spáchání deliktu lze v případě jeho neznalosti porovnat s fotografií pomocí služby tzv. Street View, která je rovněž součástí správního spisu). Lze uzavřít, že skutek, v němž je spatřován druhý správní delikt stěžovatele, je ve výroku II. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně popsán dostačujícím způsobem.

[33] Pokud jde o právní kvalifikaci druhého skutku, Nejvyšší správní soud připomíná, že podle zmiňovaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016 – 46, publ. pod č. 3656/2018 Sb. NSS, „*správní orgán rozhodující o správním deliktu musí ve výrokové části rozhodnutí (§ 68 odst. 2 správního řádu) uvést všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu*“. Zároveň ovšem „*pokud správní orgán ve výrokové části rozhodnutí (§ 68 odst. 2 správního řádu) neuvede všechna ustanovení, která zakládají porušenou právní normu, bude třeba v každém jednotlivém případě posoudit závažnost takového pochybení. Při úvahách, zda je neuvedení určitého ustanovení ve výrokové části odstranitelné interpretací rozhodnutí, bude významné zejména to, zda jasné vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil. Důležité bude též to, jaká ustanovení ve výrokové části správní orgán uvedl, a jaká neuvedl. Ke zrušení rozhodnutí bude třeba přistoupit i tehdy, nebude-li chybějící ustanovení zmíněno ani v odůvodnění rozhodnutí*“. Vzhledem k uvedenému lze konstatovat, že právní kvalifikace skutku musí být ve výroku rozhodnutí dostatečně určitá a musí z ní být zřejmé, která ustanovení právních předpisů pachatel svým jednáním porušil.

[34] Správní orgán prvního stupně ve výroku II. uvedl odkaz na § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, přičemž uvedený odstavce sice neoznačil číselně, nicméně vzhledem k tomu, že jej v podstatě doslovně odcitoval, není pochyb o tom, ze kterého odstavce předmětného ustanovení vyšel, dále pak odkázal na § 27 odst. 1 písm. d) téhož zákona, který stanoví povinnost porušenou řidičem vozidla stěžovatele, tedy zákaz zastavení a stání na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní. Dále správní orgán odkázal na § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, který obsahuje skutkovou podstatu přestupku, kterého se řidič porušením uvedené povinnosti dopustil, a následně správní orgán uzavřel, že se stěžovatel dopustil správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

[35] Správní orgán prvního stupně tak jednoznačně identifikoval, že se stěžovatel dopustil správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené tímto zákonem. Ve výroku prvostupňového rozhodnutí jsou porušená zákonná ustanovení výslovně uvedena (§ 125f odst. 1 a § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu) a přestupek, jehož znaky jednání řidiče vozidla stěžovatele vykazovalo, je ve výroku slovně popsán, přičemž nechybí odkaz na § 27 odst. 1 písm. d) uvedeného zákona.

[36] Tyto kasační námitky tedy Nejvyšší správní soud ve vztahu k druhému z deliktů připisovaných stěžovateli důvodnými neshledal.

pokračování

[37] Pokud jde o obsáhlou argumentaci stěžovatele, resp. jeho zástupce, která kritizuje rozsah anonymizace rozhodnutí správních soudů zveřejňovaných na webových stránkách Nejvyššího správního soudu a která má ovšem místy znevažující charakter ve vztahu k jednotlivým soudcům Nejvyššího správního soudu i správních úseků krajských soudů, je nutno konstatovat, že v samotné této argumentaci se uvádí, že se nejedná o kasační námitku, Nejvyšší správní soud tedy nebude na tuto argumentaci v tomto svém rozhodnutí žádným způsobem reagovat, zvláště pak za situace, kdy je zástupci stěžovatele právní názor Nejvyššího správního soudu na tuto otázku dobře znám a Nejvyšší správní soud na něm nehodlá ničeho měnit.

IV.

Závěr a náklady řízení

[38] V takto vymezeném rozsahu shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu. Ačkoliv se výše vymezená vada vztahuje pouze na první ze dvou předmětných deliktů, Nejvyšší správní soud musel zrušit napadený rozsudek v celém rozsahu, neboť z jeho výrokové části nebylo možné vyčlenit výrok, jenž by se týkal pouze prvního z obou deliktů. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu (§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.). V dané věci se nezákonnost, pro niž je rozsudek krajského soudu rušen, týkala již rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2017, č. j. JMK 106686/2017, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný dle § 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto zrušujícím rozsudku. Nejvyšší správní soud naopak nepřistoupil dle § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 3 s. ř. s. ke zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť bude na žalovaném, aby podle možností, které mu poskytuje § 90 správního řádu, v dalším odvolacím řízení zohlednil nezákonnost výroku I. rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jež se promítá rovněž do vyjádření výroku o uložení sankce.

[39] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného správního orgánu, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 s. ř. s. mu tedy přísluší vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

[40] Stěžovatel v řízení před krajským soudem uhradil soudní poplatek ve výši 3000 Kč, v řízení před kasačním soudem ve výši 5000 Kč.

[41] Stěžovatel dále vynaložil náklady na své zastoupení. V řízení před krajským soudem i před Nejvyšším správním soudem byl stěžovatel zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem, proto mu náleží náhrada nákladů spojených s tímto zastoupením; pro určení její výše se použije v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

[42] Náklady stěžovatele na řízení o žalobě spočívají v částce odpovídající odměně advokátovi za zastupování ve výši 2 x 3100 Kč za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu], a dále v paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 2 x 300 Kč za dva úkony právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy náklady vynaložené stěžovatelem na jeho zastoupení v řízení před krajským soudem činí 6800 Kč.

[43] Dále stěžovateli přísluší vůči žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem, které spočívají v částce odpovídající odměně advokátovi za zastupování ve výši 3100 Kč za jeden úkon právní služby, tj. podání kasační stížnosti [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], dále v paušální náhradě hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Stěžovatelem požadovanou náhradu nákladů řízení za podání nazvaná „Doplnění kasační argumentace“, resp. „Doplnění argumentace žalobcem v řízení o kasační stížnosti“, obě ze dne 28. 2. 2020, a „Doplnění kasační stížnosti“ ze dne 24. 6. 2020, Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřiznal, neboť, jak již bylo řečeno, jednalo se o kasační námitky opožděné, přičemž k otázce zániku odpovědnosti za první delikt, na nějž stěžovatel v souvislosti s výše uvedenými nálezy Ústavního soudu v těchto podáních upozorňoval, byl Nejvyšší správní soud v každém případě povinen přihlížet z úřední povinnosti. Náklady vynaložené stěžovatelem na jeho zastoupení v řízení před Nejvyšším správním soudem tak činí 3400 Kč.

[44] Celkem tedy přísluší stěžovateli vůči žalovanému náhrada nákladů řízení ve výši 18 200 Kč. K její úhradě stanovil Nejvyšší správní soud žalovanému přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2020

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu